

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN****Mieszkańcy oczekują konkretnych działań**

str. 3

RYPIN**Była gęsina i dobra zabawa**

str. 4

RYPIN**Patriotycznie w Rypinie**

str. 5

GMINA WĄPIELSK**Świętowali przez kilka dni**

str. 6

CZWARTEK
17 LISTOPADA 2022

ISSN: 2544-8935

2,49 zł
w tym 5% VAT

nr 46/2022 (375)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Osada wizytówką gminy

GMINA BRZUZE ▶ Ostrowite ma od tygodnia dom kultury, jakiego nie powstydziłoby się duże miasto. Dzięki determinacji wójta Jana Koprowskiego i ogromnemu zaangażowaniu pracowników UG Brzuze powstał obiekt, w którym ma się skupiać życie kulturalne całej gminy

Zbudowany na początku lat 70. dom kultury w Ostrowitem należał do zlikwidowanej w 2008 roku cukrowni. W 2011 Urząd Gminy Brzuze kupił w przetargu popadający w ruinę budynek od Krajowej Spółki Cukrowej. Gmach domu kultury jest duży, więc jego remont wymagał wysokich nakładów. Małej gminy nie było stać na samodzielne sfinansowanie inwestycji. Rozpoczęto więc starania o środki zewnętrzne i w miarę ich zdobywania, krok po kroku, budynek modernizowano. Najpierw naprawiono dach, wybudowano kotłownię, rozprowadzono instalację centralnego ogrzewania. Następnie powstał nowy węzeł sa-

nitarny, istniejący odnowiono, zmodernizowano i wyposażono kuchnię oraz kilka salek, w których będą prowadzone zajęcia dla dzieci i dorosłych. Budynek ocieplono, wykonano wentylację mechaniczną, podjazd dla osób niepełnosprawnych, teren wokół uporządkowano. Najtrudniejszym zadaniem był remont największego pomieszczenia o wysokości około 8 metrów. I to się udało. Powstała wielofunkcyjna sala ze sceną; wyposażona w rampy oświetleniowe, system nagłośnienia, ekran, projektor. Na podłodze położono dębowy parkiet, idealny do tańczenia.

Wtorek 8 listopada był dla

mieszkańców Ostrowitego i gminy Brzuze oraz gości wyjątkowy i pełen niespodzianek. Tego dnia mogli nareszcie zobaczyć jak wygląda sala widowiskowa wyczekiwanego domu kultury, obejrzeć pozostałe pomieszczenia i dowiedzieć się jakie, dotąd nieznane, umiejętności ma ich wójt.

Po odsłonięciu imponującego muralu zaprojektowanego przez Magdalenę Szczepańską, studentkę katedry malarstwa Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a wykonanego przez autorkę i jej koleżankę Aleksandrę Kubacką, również studentkę malarstwa, po przecięciu wstęgi, wszyscy udali się do sali widowiskowej, gdzie mieli możliwość obejrzenia filmu o gminie Brzuze komentowanego na bieżąco przez wójta Jana Koprowskiego. Pierwsza część prezentacji pokazała jak piękna to gmina, jakie ma wspaniałe krajobrazy i przyrodę. Duże wrażenie na zebranych zrobiły zdjęcia z lotu ptaka podkreślające urodę tej ziemi.

dokończenie na str. 2

Rypin

Tragedia na Toruńskiej

W czwartek 10 listopada o godz. 6.00 nieprawidłowe wyprzedzanie rowerzysty doprowadziło do śmiertelnego w skutkach wypadku na obrzeżach Rypina.

Na miejscu zdarzenia pojawiły się służby ratownicze i policja. Funkcjonariusze wstępnie ustalili, że 59-letni mężczyzna jadący motorowerem podczas wyprzedzania rowerzysty nie zachował bezpiecznej odległości i w niego uderzył. Następnie stracił panowanie nad jednośladem i się wywrócił.

– W wyniku doznanych obrażeń 59-latek poniósł śmierć na miejscu. Rowerzysta był trzeźwy, nic mu się nie stało – wyja-

śnia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Obecnie prowadzone jest śledztwo przez policjantów pionu kryminalnego pod nadzorem prokuratora rejonowego w Rypinie. Funkcjonariusze pracują nad odtworzeniem przebiegu zdarzenia i wyjaśnieniem ostatecznej przyczyny wypadku.

(jd),
fot. KPP Rypin

Gmina Brzuze

Osada wizytówką gminy

dokończenie ze str. 1

– Gratuluję wspaniałej prezentacji i wyboru firmy, która nakręciła te piękne ujęcia z drona – zwrócił się do Jana Koprowskiego Piotr Wolski, wójt gminy Radomin, wywołując lekkie rozbawienie pracowników UG Brzuze. Później wytłumaczyli gościowi, że tą firma jest... Jan Koprowski.

We wspomnianej prezentacji była też opowiedziana, ilustrowana starymi zdjęciami i fragmentami filmów, historia rozbudowy i modernizacji domu kultury, któremu nadano nazwę Osada, z tego powodu, że tę część Ostrowitego mieszkańcy w ten sposób określają. Po wystąpieniu wójta na scenę wchodzili goście, gratulując tak udanego obiektu.

– Dzięki waszym decyzjom wyborczym do lokalnej władzy, najważniejszej szczerze mówiąc dla każdego z nas, dochożą ludzie, którzy mają projekt, którzy mają myśl, którzy mają idee i umieją ją przekuć w sukces. Mogę z dumą powiedzieć: ten dom kultury jest kolejnym wielkim osiągnięciem waszej społeczności. Niech ten piękny obiekt służy mieszkańcom Ostrowitego i całej gminy, bo robi ogromne wrażenie – skie-

rował swoje słowa do obecnych prof. Zbigniew Witkowski, dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

– Bardzo się cieszę, że mam możliwość bycia i dzielenia dzisiejszego ważnego wydarzenia z państwem. Gratuluję wójtowi wspaniałego obiektu. Pozostaje pod głębokim wrażeniem zarówno wnętrza, ale też muralu, będącego świadectwem współpracy gminy z Wydziałem Sztuk Pięknych toruńskiego uniwersytetu. Niesamowicie, że kontynuuje pan tradycję wiązania sztuki z architekturą, z murem który tutaj istniał – zwróciła się do wójta prof. Iwona Szpak-Pawłowska z katedry malarstwa Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu.

– Chciałbym przede wszystkim pogratulować wójtowi, władzom gminy i pracownikom urzędu tego, że podjęli ogromne wyzwanie jakim było uratowanie dawnego domu kultury od zapomnienia. Przez lata obserwowałem z jak wielkim mozołem budujecie od nowa to, co po naszej historycznej cukrowni zostało, jak staracie się, żeby budynki świadczące o waszej tożsamości zachować. Gratuluję tych decyzji, tego zaangażowa-

nia. Chciałbym dodać, że przed wami kolejne, wcale nie łatwiejsze zadania. Dzisiaj macie już miejsce, gdzie będzie biło serce kulturalne gminy Brzuze. Życzę, żeby biło równo i bardzo głośno, tak aby było je słychać w całej gminie, a najlepiej w całym powiecie rypińskim – powiedział wicestarosta Piotr Czarnecki, dziękując za zaproszenie na uroczystość otwarcia Osady.

Samorząd gminy Brzuze ma kolejne plany ratowania tego, co jeszcze zostało po cukrowni oraz na inwestycje, które podniosą jakość życia mieszkańców. Wspomniała o tym następna osoba.

– Zostało już powiedzianych tyle miłych słów, tyle ważnych rzeczy i ja się pod wszystkim oczywiście podpisuję. Chcę zaznaczyć, że wójt jest bardzo skutecznym i bardzo dobrym gospodarzem. Przygotowując się do dzisiejszego spotkania, robiłam research, z którego wynika, że wójt i jego pracownicy złożyli do nas aż 14 projektów na prawie 10 milionów złotych. To jest bardzo dużo w skali województwa – podkreśliła Violetta Witkowska, zastępczyni dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.

To, że wójt i pracownicy UG Brzuze są skuteczni w pozyskiwaniu dotacji, zauważył kolejny mówca.

– Gratuluję doskonałego zarządzania gminą. Dobrego gospodarza poznaje się po tym, że z groszy robi złotówki, a nawet miliony jak w tym przypadku. Żeby nie być gołosłownym, policzyłem, że Gmina Brzuze, za inwestowała swoich środków własnych 72 tysiące 337 złotych i 55 groszy. Ten budynek ogólnie kosztował, czyli wydatki kwalifikowane wyniosły milion 446 tysięcy 750 złotych i 92 grosze – zwrócił się do Jana Koprowskiego Dariusz Trojakowski, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ.

Wyliczona przez Dariusza Trojakowskiego kwota to środki unijne pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Poza nimi UG Brzuze wystarał się o dofinansowanie na wyposażenie domu kultury z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

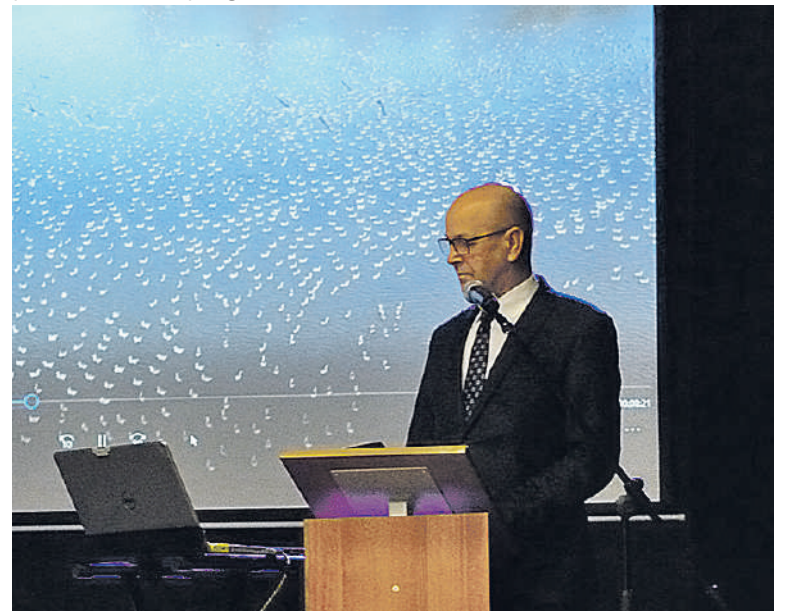
Po części oficjalnej nauczyciele i uczniowie ze szkół podstawowych z terenu gminy zaprezentowali przygotowane przez siebie programy arty-

styczne. Wystąpiły dzieci i młodzież z placówek z Ugoszcza, Radzyńska, Trąbina i Ostrowitego. Kilka piosenek zaśpiewała również Anna Siliczak, mieszkanka gminy Brzuze. Uroczystość prowadziła Danuta Wiśniewska.

Nad głównym wejściem do domu kultury został powieszony podświetlany szyld z logo Osady, który bardzo spodobał się zarówno gościom jak i mieszkańcom. Zapytaliśmy Jana Koprowskiego, kto jest jego autorem. Wójt nie odpowiedział, tylko się uśmiechnął. Wobec tego zwróciliśmy się z tym samym pytaniem do jednej z urzędniczek, która o tym co się dzieje w gminie wie wszystko. Też się uśmiechnęła. – Autorem jest... wójt Jan Koprowski – padła odpowiedź.

Uroczystość otwarcia Domu Kultury Osada, oprócz wymienionych już osób, zaszczytli m.in.: wicewojewoda Józef Ramla, Janusz Tyburski – wójt gminy Rypin, Justyna Motylewska – dyrektorka Rypińskiego Domu Kultury, Monika Kalinowska – dyrektorka biura burmistrza Rypina, Marlena Górczycka – kierowniczka biura LGD w Rypinie, Grażyna Pietrkiewicz – kierowniczka GOPS-u w Brzuzem.

Tekst i fot. (jd)

Mieszkańcy oczekują konkretnych działań

RYPIN ▶ W niedzielę 20 listopada odbędą się wybory uzupełniające do Rady Miasta Rypin. O mandat radnego ubiega się m.in. Cezary Muszyński, który od kilku lat z powodzeniem prowadzi działalność gospodarczą

Szeregi miejskich rajców trzeba uzupełnić po rezygnacji Barbary Góreckiej, która objęła funkcję dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Rypinie. Wybory dotyczą okręgu wyborczego nr 7, czyli mieszkańców zameldowanych przy ul. ks. Lissowskiego i Żeromskiego. Głosowanie odbędzie się w lokalu obwodowej komisji wyborczej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 2 w Rypinie, przy ul. Młyńskiej 12. Wybory uzupełniające zostaną przeprowadzone w godzinach od godz. 7 do 21. O mandat radnego stara się m.in. Cezary Muszyński, szczęśliwy

mąż i ojciec trójki dzieci.

Przedsiębiorca i społecznik

33-latek zaraz po ukończeniu szkoły policealnej, mając zaledwie 22 lata, założył własną działalność gospodarczą.

– Moi kochani rodzice nauczyli mnie przedsiębiorczości, dali mi przykład ciężkiej pracy i szacunku do zarobionych pieniędzy. To dzięki nim szybko stałem się samodzielny i odpowiedzialny za swoje czyny. Prowadzenie własnej firmy nauczyło mnie wiele. Teraz nadeszła pora, by zdobyte przez ten czas doświadczenie wykorzystać w pracy na rzecz lokalnej społeczności

– przyznaje w rozmowie Cezary Muszyński.

Od znajomych kandydata na radnego dowiedzieliśmy się, że co roku bierze on czynny udział w różnych akcjach charytatywnych.

– Robię to wszystko z potrzeby serca, a nie dla poklasku, dlatego nie chcę mówić o szczegółach – dodaje Cezary Muszyński.

Powiew świeżości

O funkcję radnego w wyborach uzupełniających ubiegają się trzy osoby. Jeśli wybory wygra Cezary Muszyński, będzie to dla niego debiut w samorządzie.

– W trakcie dotychczasowych rozmów i spotkań mieszkańcy zwracali uwagę na to, że w pierwszej kolejności należy zająć się sprawami dotyczącymi funkcjonowania spółdzielni mieszkaniowej. Nie da się ukryć, że temat jest trudny, potrzebne są bardzo stanowcze działania. Mieszkańcy powinni być głosem w podejmowanych przez spółdzielnię decyzjach, ale niestety tak nie jest. Ja w tej sprawie będę nieustępliwy, nie boję się konfrontacji, jestem osobą niezależną finansowo i niezwiązaną z lokalnymi układami. Chcę wyraźnie podkreślić, że w większo-

ści przypadków moja firma wykonuje szereg usług na zlecenie podmiotów spoza Rypina. Dlatego będę radnym niezależnym, niepodlegającym żadnym naciskom z zewnątrz. Już dziś dziękuję wszystkim mieszkańcom, którzy w najbliższą niedzielę oddadzą na mnie swój głos. Nie zawiodę Państwa zaufania. Każdy, kto mnie zna wie, że nie rzucam słów na wiatr – zapewnia Cezary Muszyński.

Teraz wszystko w rękach mieszkańców. Już za kilka dni poznamy nazwisko nowego radnego Rady Miasta Rypin.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Świętowali w Sadłowie

W Sadłowie społeczność gminy Rypin i sadłowskiej parafii świętowała 104. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele samorządu gminy, powiatu i województwa, poczty sztandarowe, delegacje szkół i jednostek gminy Rypin, ochotniczych straży pożarnych,

kół gospodyń wiejskich, sołtys, uczniowie i nauczyciele oraz mieszkańcy gminy i parafii.

O godz. 11.00 odbyła się uroczysta msza święta w intencji ojczyzny, celebrowana przez pro-

boszcza ks. Wojciecha Zaleśkiewicza. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Sadłowie zaprezentowali patriotyczny program artystyczny, natomiast uczniowie wraz z opiekunami ze Szkoły Podstawowej

w Stępie zapewnili oprawę liturgiczną.

Wójt Gminy Rypin Janusz Tyburski wygłosił okolicznościowe przemówienie. Drugą część uroczystości odbyła się na sa-

dłowskim cmentarzu przy grobie powstańców styczniowych, gdzie odczytany został apel pamięci oraz złożone kwiaty.

(ak), fot. nadesłane

Była gęsina i dobra zabawa

RYPIN ▶ W piątek 11 listopada z inicjatywy Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej odbyły się warsztaty integracyjne dla uchodźców z Ukrainy. Nie zabrakło tradycyjnego i dobrze znanego w naszym regionie akcentu kulinarnego, jakim jest oczywiście gęsina

Punkt pomocowy Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej mieści się przy ulicy Mickiewicza 22 w Rypinie. Obywatele Ukrainy mogą liczyć na wsparcie oraz pomoc w znalezieniu pracy, mieszkania czy szkoły dla dzieci. Mogą również uczęszczać na lekcje języka polskiego oraz uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach.

– Jestem zadowolona, że udało się nam uruchomić w na-

szym mieście punkt pomocowy – mówi Marzena Łukomska, prezes Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej. – Chcemy, by nasi przyjaciele z Ukrainy czuli się u nas bezpiecznie. Dokładamy wszelkich starań, żeby tak było. Dzięki naszym zajęciom uczestnicy mają okazję bliżej poznać naszą ojczyznę i to, co ma do zaoferowania.

Piątkowe warsztaty dostarczyły wszystkim nie tylko wiedzy

teoretycznej i praktycznej, ale pozwoliły wspaniale spędzić czas. Zadaniem uczestników było m.in. wykonanie biżuterii oraz ozdób.

– Większość osób, które uciekły z Ukrainy za granicę powróciło już do ojczyzny. Pozostali ci, którzy przyjechali z terenów, gdzie wciąż toczą się walki. Wszystkie te osoby są wdzięczne Polakom za gościnność i okazaną pomoc. Dzięki temu wsparciu uchodźcy mogli się usamodzielniać i za-

adoptować. Wynajmują mieszkania, podejmują pracę i starają się żyć normalnie. Otrzymali pomoc, sami też pomagają innym, włączając się w różne akcje charytatywne. Przebywają w Polsce, ale oczywiście cały czas śledzą to, co się dzieje w ich kraju. Mają nadzieję, że rosyjska agresja niebawem się zakończy – opowiada Tetiana Semenjuk.

Realizacja projektu „Z optymizmem w przyszłość – polsko

ukraiński punkt pomocowy” jest możliwa dzięki dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Rezerwy Funduszu Pracy - Integracja cudzoziemców na rynku pracy w ramach konkursu „Razem możemy więcej – pierwsza edycja programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców na lata 2022–2023”.

Tekst i fot. (AdWo)

Rypin

Zatrzymany z narkotykami

Tabletki ekstazy, mefedron i amfetaminę znaleźli rypińscy kryminalni u 34-latka z Rypina. Mężczyznę czeka sprawa karna w sądzie.

W sobotę 12 listopada funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie namierzili mieszkańca miasta, którego po-

dejrzewali o posiadanie zakazanych substancji.

– Został zatrzymany, kiedy przejeżdżał volkswagenem gol-

fem ulicą Toruńską. Gdy policjanci przeszukiwali samochód, 34-latek dobrowolnie wydał im substancje, które przy sobie posiadał. Były to niebieskie tabletki oraz woreczek z białymi kryształkami. Mężczyzna został przewieziony do policyjnej jednostki. Następnie funkcjonariusze przeszukali jego mieszkanie, w którym znaleźli woreczek z białym proszkiem. Po sprawdzeniu testerem zabezpieczonych substancji okazało się, że były to tabletki ekstazy w liczbie 21 sztuk, w tym jedna rozkruszona, ponad 4 gramy mefedronu oraz blisko 20 gramów amfetaminy – informuje asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Jeszcze tego samego dnia mężczyzna usłyszał zarzut posiadania substancji psychotropowych. Grozi mu do 3 lat więzienia.

(jd),

fot. KPP Rypin

Rypin

Znikają pustostany

W ostatnim czasie z terenu naszego miasta zniknęły kolejne dwa zniszczone i szpecące budynki.

Rozebrano „blaszak” przy ulicy Warszawskiej, który znajdował się w sąsiedztwie budynku sądu i od lat świecił pustkami. Podobny los spotkał nieestetyczny i „nadszarpnięty zębem czasu” budynek przy postoju taksówek, tzw. „bombaj”, w którym niegdyś mieścił się kultowy bar. Władze

miasta od lat zabiegają o rewitalizację zaniedbanych miejsc i usuwanie z nich zniszczonych budynków. O ostatniej rozbiórce dwóch pustostanów zdecydowali prywatni właściciele nieruchomości.

(ak),

fot. nadesłane

Patriotycznie w Rypinie

RYPIN ➤ Montaż słowno-muzyczny, msza święta, przemarsz i złożenie kwiatów pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego – tak przebiegły obchody 104. rocznicy odzyskania niepodległości w naszym mieście

Piątkowe uroczystości rozpoczęły występ uczniów Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej. Po mszy świętej korowód wraz z orkiestrą, harcerzami i pocztami sztandarowymi przemarszował pod pomnik Józefa Piłsudskiego. Kwiaty złożyli przedstawiciele władz miasta, powiatu, dyrektorzy placówek oświatowych oraz zaproszeni goście. Tradycyjnie nie zabrakło okolicznościowych prze-

mówień.

– Przez ostatnie lata żyliśmy w przekonaniu, że wolność, niepodległość, bezpieczeństwo, pokój są nam dane na zawsze – mówił radny Paweł Sobierajski. – Słyszeliśmy o konfliktach zbrojnych na Bliskim Wschodzie czy w Afryce. Ale są to kraje tak odległe, że nie odczuwaliśmy bezpośredniego zagrożenia wojną. Po rosyjskiej agresji na Ukrainę, oka-

zało się, że tuż obok nas, u naszego sąsiada, na osiedla, domy, szkoły czy szpitale spadają bomby i rakiety. Ginią nie tylko żołnierze, ale także cywile: kobiety, dzieci i osoby starsze. Że okropieństw wojny doświadczają ludzie tacy sami jak my. Żyjący tak jak my. Dlatego Narodowe Święto Niepodległości ma dziś ma szczególnie wyjątkowy wydźwięk. Możemy cieszyć się wolnością i niepodległością. Nie

jesteśmy ofiarami brutalnej, barbarzyńskiej agresji.

W przemówieniu Paweł Sobierajski przypomniał, że niepodległość, tak jak i wolność, nie jest dana raz na zawsze.

– Szczególnie dzisiaj powinniśmy budować jedność Polaków. Pomimo różnych sympatii czy antypatii politycznych, różnych wyznań religijnych, różnych poglądów. Niech ta różnorodność

będzie naszą siłą. Tak jak była wieki temu w czasach największej świetności Rzeczypospolitej. Polska wielu wyznań, kultur, poglądów, jedna dla wszystkich. Bo tylko razem będziemy silni. Obyśmy w mądrości potrafili pięknie i konstruktywnie różnić się w czasach pokoju i wspólnie budować dobrą przyszłość. Polska to my.

Tekst i fot. (AdWo)

Świętowali przez kilka dni

GMINA WĄPIELSK ▶ W środę 9 listopada w Wąpielsku miała miejsce podniosła uroczystość związana z podniesieniem flagi państwowej na maszt. Wydarzeniu towarzyszyła wojskowa asysta honorowa

Zakup i montaż masztu z biało-czerwoną flagą przy budynku Urzędu Gminy Wąpielsk sfinansowano w ramach projektu „Pod biało-czerwoną”. Warunkiem otrzymania rządowego wsparcia było uzyskanie odpowiedniej ilości głosów mieszkańców pod wnioskiem.

– Nasza gmina to miejsce, gdzie historia łączy się z nowoczesnością – mówił wójt Dariusz Górski. – Dzięki głosom naszych mieszkańców uzyskaliśmy dofinansowanie do budowy masztu w ramach projektu „Pod biało-czerwoną”. Celem inicjatywy jest

promowanie postaw patriotycznych oraz kształtowanie zaangażowania w sprawy społeczne i obywatelskie. Honorowy patronat nad przedsięwzięciem objął premier Mateusz Morawiecki. Dziękuję wszystkim mieszkańcom, którzy włączyli się w akcję.

Podczas uroczystości poseł Joanna Borowiak odczytała list szefa rządu, w którym premier przypomniał znaczenie symboli narodowych oraz wyraził radość, że w Wąpielsku „dumnie załopocze symbol naszej tożsamości i wspólnoty”. Wśród gości obecny był wicewojewoda Józef Ramlau,

który uhonorował wójta Dariusza Górskiego Brązowym Krzyżem Zasługi.

Otwarcie nowej drogi

Tego samego dnia została otwarta też droga relacji Radziki Duże-Półwiesiek Mały, leżąca na Szlaku Św. Jakuba. Realizacja inwestycji była możliwa dzięki dofinansowaniu w wysokości 1 176 469 zł, które gmina Wąpielsk otrzymała w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zakres prac obejmował wykonanie m.in. nowej podbudowy, nawierzchni z mieszanki mineralno-bitumicznej oraz chodnika. Pojawiły się

ponadto cztery lampy o zasilaniu turbinami wiatrowymi, a także z wykorzystaniem fotowoltaiki. Następnie w świetlicy wiejskiej uczniowie ze szkoły w Półwiesku Małym przedstawili inscenizację patriotyczną, która wywołała wiele pozytywnych emocji. Prelekcję na temat Szlaku św. Jakuba wygłosił ks. prof. Piotr Roszak z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Świętowania ciąg dalszy

W czwartek 10 listopada obchody Narodowego Święta Niepodległości zostały uczczone we wszystkich szkołach na terenie

gminy Wąpielsk. Społeczność szkolna uczestniczyła w uroczystych apelach przygotowanych specjalnie na tę okoliczność. Uczniowie wspólnie odśpiewali hymn narodowy. W piątek 11 listopada mieszkańcy, przedstawiciele lokalnych władz oraz ochotniczych straży pożarnych uczestniczyli w uroczystej mszy w kościele św. Katarzyny w Radzikach Dużych. Po wspólnej modlitwie nastąpił przemarsz pod pomnik Powstańców Styczniowych, gdzie zostały złożone kwiaty.

(AdWo), fot. nadesłane

Naukowa podróż w czasie

RYPIN/GMINA RYPIN ▶ Czym dalej w przeszłość tym mniej o niej wiemy. Czym mniej wiemy, tym bardziej nas ciekawi. W odkrywaniu najdawniejszych śladów przeszłości niedoścignieni są archeolodzy i współpracujący z nimi naukowcy z innych dziedzin

Jest bardzo skrupulatna, spostrzegawcza, dociekliwa, cierpliwa, praca pod presją czasu, w słońcu czy deszczu nie jest dla niej problemem, umie analizować, łączyć fakty i wyciągać z nich wnioski. Dzięki niej – dr Jadwidze Lewandowskiej, Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej może się poszczycić znaczącymi osiągnięciami w badaniu m.in. pierwszego Rypina.

W czwartek 27 listopada w największej sali Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej nie zmieściły się wszystkie osoby, które przyszły wysłuchać prelekcji Jadwigi Lewandowskiej zatytułowanej „Grody, osady i cmentarze z przeszłości, czyli o najnowszych wynikach badań archeologicznych Rypina i okolic”.

W ciągu ostatnich dwóch lat archeolożka kierowała badaniami aż w 10 dawnych grodach: w Borzyminie, Michałowie – dzielnicy Brodnicy, Dobrzyniu nad Wisłą, Dylewie, Górznie, Księtem, Lipnie, Osieku, Żalem i Starorypinie.

Za jedno z najważniejszych swoich odkryć dr Lewandowska uważa kompleks osadniczy w Starorypinie Prywatnym.

– Pierwszy Rypin to nie tylko grodzisko, to także dwa inne stanowiska, na których koncentrujemy uwagę od 2018 roku. Szczególnie istotne dla badań nad historią i kulturą wczesnośredniowiecznego Rypina jest odkrycie nekropolii z tego okresu. Miejsce lokalizacji cmentarzyska pozostawało do niedawna nieznane, a badania koncentrowano na grodzisku

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

i osadach. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie pod moim kierunkiem zrealizowało w latach 2018-2022 projekt „Badania ratownicze średniowiecznego cmentarzyska w miejscowości Starorypin Prywatny, woj. kujawsko-pomorskie. Rozpoznanie-ochrona-ocalenie”. W trakcie prac archeologicznych odkryto 41 grobów oraz 29 obiektów zaliczanych do skupisk kostnych. Łącznie zidentyfikowanych zostało 86 osób. Wielkim atutem naszych badań jest ich interdyscyplinarność. Na stanowisku bowiem przez cały czas obecni byli oprócz archeologów, także antropolodzy fizyczni, pod egidą prof. dr hab. Krzysztofa Szostka i prof. dr hab. Jacka Tomczyka. W tym roku odkryliśmy kolejną część nekropolii, w której zarejestrowaliśmy m.in. jedenaście pochówków wczesnośredniowiecznych. Prace w 2022 roku

zostały dofinansowane ze środków Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu oraz Biogazowni w Starorypinie Prywatnym. Te dwa podmioty wspierają nasze działania już od wielu lat. Za co bardzo dziękuję – mówiła prelegentka.

Pole, na nim rośnie kukurydza, albo ziemniaki, a niżej drzemią tajemnice, w tym fundamentalne, dotyczące życia i śmierci.

– Dzisiaj wiele pytań dotyczących tej nekropolii, ma wciąż charakter otwarty. Między innymi pytanie o czas trwania cmentarza, trudno także wyrokować o wielkości i zasięgu terytorialnym odkrytej nekropolii. Dodam, że stanowisko to jest już bardzo zniszczone, między innymi przez inwestycje liniowe, budowę drogi. Nasze badania stworzyły możliwość współpracy,

restytucji przeszłości i odsłoniły przestrzeń sakralną obfitującą w materialne przejawy rozbudowanych wierzeń funeralnych zarówno uniwersalnych, jak i różnorodnych. Obecnie jesteśmy daleko od śmierci. Trudno osądzić czy dobrze. Wiem, tak z badań archeologicznych, jak i etnograficznych, że w przeszłości śmierci się oczywiście obawiano, ale też osławiano na różne sposoby. Na ziemi dobzyńskiej był na przykład rygorystyczny zakaz w kulturze ludowej płakania za zmarłymi dziećmi, tak aby nie utrudnić im drogi do nieba, a przede wszystkim aby uchronić matki, które wówczas często traciły swoje pociechy. Takie wyniki uzyskaliśmy również w badaniach cmentarzyska wczesnośredniowiecznego w pierwszym Rypinie, gdzie antropolodzy potwierdzili dużą śmiertelność dzieci. Śmierć niewątpliwie jest

tajemnicą, a badanie relikwów obrządku pogrzebowego to zadanie mistycznym i odpowiedzialne – podkreśliła dr Lewandowska.

Przed archeolożką stoi kolejne zadanie, którego się podjęła. Poszukuje lokalizacji pierwszego kościoła bożogrobców na ziemi dobzyńskiej, w pierwszym Rypinie.

– Pierwsza wzmianka o bożogrobcach w starym Rypinie, dotycząca fundacji szpitala pochodzi z dokumentu wystawionego 24 czerwca 1323 roku przez Władysława i Bolesława – książęta dobzyńskie i ich matkę Anastazję. Jest to także najstarsze pewne źródło mówiące o kościele pod podwójnym wezwaniem błogosławionej Dziewicy Marii oraz apostołów Piotra i Pawła. Dotychczasowa refleksja jest smutna, ponieważ świątynia ta od dawna już nie istnieje, nawet w postaci ruin, i do dziś nie udało się ustalić jej lokalizacji. Czas to zmienić! W 2023 roku minie 700 lat od pierwszej wzmianki o kościele bożogrobców w starym Rypinie. Żywię nadzieję, że za sprawą starań powołanego zespołu, a może i przypadku ujawni się długo poszukiwana lokalizacja tej świątyni – oświadczyła niestrudzona w poszukiwaniach archeolożka.

W grudniu tego roku ukaże się publikacja „Stary Rypin. Wczesnośredniowieczna perła międzyrzecza Wisły, Drwęcy i Skrwy” pod redakcją Jadwigi Lewandowskiej.

Tekst i fot. (jd)

Dobrzyniacy odwiedzili Kujawy

GMINA BRZUZE ▶ Kończy się realizacja projektu „Odkrywamy siebie z gminą Brzuze”. Uczestnicy brali udział w różnych tematycznie warsztatach, pojechali też do Torunia do Muzeum Okręgowego mieszczącego się w ratuszu staromiejskim. W czwartek 3 listopada wyruszyli w kolejną jednodniową podróż, tym razem do historycznej stolicy Kujaw

– Celem wyprawy były dwa oddziały Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, tj. Muzeum Historii Włocławka i Muzeum Etnograficzne. Uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy i na zmianę zwiedzali obie ekspozycje ze znakomitymi przewodnikami – wyjaśnia Agnieszka Krauza, koordynatorka przedsięwzięcia.

Historyczne zbiory przedstawiające dzieje Włocławka od epoki kamienia, przez okres wpływów rzymskich, początki powstawania miasta, czasy Rzeczypospolitej Obojga Narodów, okres rozbiorów, odzyskanie niepodległości, dwudziestolecie międzywojenne, wojnę aż po siermiężny PRL, są prezentowane w dwóch baroko-

wych kamienicach przy Starym Ryнку.

Na ekspozycji „Pradzieje Kujaw i ziemi dobrzyńskiej” uczestnicy wycieczki obejrzeli narzędzia z drewna, kości, rogu, kamienia i metali oraz broń, naczynia i biżuterię. W kolejnych salach były artefakty coraz bliższe współczesności. Jednym z najbardziej interesujących eksponatów jest kopia wczesnośredniowiecznej „czary włocławskiej” wyoranej z ziemi blisko Włocławka w 1909 roku. Datowana na I połowę X wieku, wykuta z jednego kawałka srebra była najprawdopodobniej kielichem mszalnym. Oryginał czary znajduje się w Muzeum Narodowym w Krakowie. Spore zainteresowanie zwiedzających wzbudzi-

ły elementy XIV i XV-wiecznego uzbrojenia rycerskiego, w tym dwa miecze krzyżackie. Kolejne wieki historii Włocławka opowiada kilka tysięcy obiektów, pochodzących ze zbiorów własnych muzeum.

– Mnie ciekawi najbardziej to co ludzie robili dawno temu, jakie mieli sprzęty i ubrania. Czym dawniej, tym lepiej. Porównuję to ze współczesnymi rzeczami i widzę, że kiedyś wszystko było ładniejsze, nie było tandety – zauważyła jedna z uczestniczek wyprawy.

Drugim oddziałem Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej odwiedzionym przez uczestników było Muzeum Etnograficzne mieszczące się w zabytkowym

spichlerzu z połowy XIX wieku. W salach ekspozycyjnych są prezentowane narzędzia, wyroby rzemieślnicze, odświeżone stroje kujawskie oraz wyposażenia wnętrz mieszkalnych – kujawskiego i dobrzyńskiego. Zestawienie ich obok siebie pozwala dostrzec różnice w wyglądzie mebli charakterystycznych dla obu regionów. W kolekcji rzeźby ludowej najwięcej jest figur Matki Boskiej Skępskiej wzorowanej na gotyckim posągu z sanktuarium maryjnego w Skępem. Uzupełnienie ekspozycji stanowią instrumenty muzyczne typowe dla kujawskich kapel ludowych. Duże wrażenie na zwiedzających wywarła kolekcja skrzyń posagowych.

– Skrzynie bardzo mi się po-

dobały. Mogłabym mieć w domu takie, albo jeszcze lepiej meble malowane w ten deseń. Pani przewodniczka bardzo ciekawe rzeczy opowiadała, wiem już czym się różni nasz dobrzyński strój od kujawskiego – stwierdziła uczestniczka wycieczki.

Wyjazd do Włocławka stanowił jeden z elementów projektu społecznego realizowanego od lipca w gminie Brzuze. Na przedsięwzięcie Urząd Gminy Brzuze pozyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach zadania „Wdrażanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Lokalnej Grupy Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ.

Tekst i fot. (jd)

Tryumf uczniów z Borzymina

GMINA RYPIN ▶ Podczas finału Wojewódzkiego Konkursu Plastyczno-Literackiego i XVII Wojewódzkiego Konkursu Pieśni Patriotycznej „Tobie Polsko” nagrodzono aż piątkę uczniów ze Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie

Po dwóch latach przerwy spowodowanych pandemią koronawirusa w Zamku Bierzgłowskim w środę 9 listopada odbyły się konkursy, których ideą jest uczczenie Święta Niepodległości poprzez przypomnienie polskiego dziedzictwa kulturowego oraz kontekstu historycznego i religijnego towarzyszącemu powstawaniu pieśni poświęconych ojczyźnie. Organizatorem wydarzenia była Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Łubiance. Konkursowi patronowali: marszałek Piotr Całbecki,

wójt gminy Łubianka Jerzy Zająkała i Diecezjalne Centrum Kultury Zamek Bierzgłowie.

W obu przedsięwzięciach wzięło udział 150 dzieci ze szkół podstawowych z województwa kujawsko-pomorskiego, w tym 67 nadesłało prace literackie. Twórczość pisarska czwórki uczniów z Borzymina zyskała uznanie w oczach jury.

– Franciszek Umiński z VI klasy przygotowany przez mnie zdobył II miejsce za wiersz „Kim jesteś Polsko?” w kategorii klas IV-VI. Weronika Czarnecka z VIII

klasy zajęła III miejsce za okolicznościowe przemówienie, natomiast Maja Pryba za wiersz „Polska, moja kochana ojczyzna” i Karolina Karwaszewska za kartkę z pamiątnika otrzymały wyróżnienie w kategorii klas VII-VIII. Dziewczęta przygotowała Iwona Kruszyńska – wyjaśnia polonistka Anna Umińska.

Laureatem XVII Wojewódzkiego Konkursu Pieśni Patriotycznej „Tobie Polsko” został Aleksander Zglinicki z VI klasy.

– Zaśpiewał piosenkę „Róża

i bez” z filmu „Jak rozpętałem II wojnę światową”. Perfekcyjne wykonanie, radość i patriotyczny optymizm, które przekazał Olek w swoim wykonaniu, zachwyciły nie tylko publiczność, ale też wywarły ogromne wrażenie na jury, zapewniając mu I miejsce w kategorii klas IV-VI. Ponadto nasz mały śpiewak otrzymał dwie nagrody specjalne festiwalu. Pierwszą od marszałka województwa kujawsko-pomorskiego Piotra Całbeckiego, drugą od wójta gminy Łubianka Jerzego Zająkały. Olka

przygotował Bartłomiej Umiński, który również otrzymał nagrodę i podziękowania za jakość i poziom występu chłopca – mówi Anna Umińska.

Nagrodę specjalną od nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łubiance otrzymała także placówka w Borzyminie za największą liczbę laureatów w tegorocznych patriotycznych konkursach.

(jd),
fot. nadesłane

Szukanie ratunku w pancerzu

XX WIEK ▶ Podczas I wojny światowej straty w żołnierzach był zatrważające. Wiele kilometrów od pól bitew inżynierowie usilnie pracowali nad kamizelkami kuloodpornymi, a nawet pancerzami, których zadaniem miało być ochronienie żołnierza przed kulami wroga. Jedną z konstrukcji sprawiała, że XX-wieczny żołnierz przypominał rycerza lub postać z filmów science fiction

Kiedy w 1914 roku wybuchła I wojna światowa, w żadnej armii nie przywiązywano uwagi do ochrony personalnej. Żołnierze mieli zwykłe mundury oraz hełmy, które i tak nie zapewniały całkowitej ochrony głowy. Sądzone, że wojna potrwa krótko i będzie miała charakter manewrowy. Żołnierz miał więc szybko przemieszczać się z miejsca na miejsce, a każdy zbędny kilogram ekwipunku utrudniał to zadanie. Gdy działania wojenne ugrzęzły w okopach w 1915 roku, Francuzi i Anglicy zdecydowali się wyposażać żołnierzy w hełmy.

Jako pierwsi kamizelki kuloodporne zaczęli testować Brytyjczycy. Był to kawałek grubej blachy umieszczony w kamizelce z tkaniny. Póź-

niej testowano kamizelki zbudowane z wielu warstw materiału. Miały w teorii spowalniać kule i to robiły, ale nie nadawały się do użytku w deszczowej pogodzie. Namakały i stawały się nieznosnie ciężkie.

Kamizelki nie weszły na szerszą skalę do użytku. Były zbyt drogie w produkcji, a państwa stały na skraju finansowej przepaści. Bardziej opłacalne było zastąpienie zabitego żołnierza kolejnym rekrutem niż wykonywanie kamizelek. Bywało, że rodziny żołnierzy kupowały kamizelki i wysyłały je na front, by choć tak wspomóc swoich braci i ojców. Znany jest przypadek sierżanta Bakera z brytyjskiej armii, który podczas bitwy w 1916 roku nosił me-

talowy pancerz na korpusie i ocalał on jego życie.

Krok dalej poszli Amerykanie, a konkretnie wynalazca – doktor Guy Brewster. Pod koniec wojny skonstruował on potężny pancerz osobisty zakrywający tors i głowę. Żołnierz mógł obserwować otaczający go świat przez wąskie wycięcie w metalu. Dodatkowo zbroję wyprofilowano tak, by kule zsuwały się po niej. Wadą zbroi było to, że jej użytkownik mógł patrzeć tylko do przodu. Zbroję testowano. Osobiście ubrał ją jej wynalazca. Zasypano go gradem kul z karabinu maszynowego. Doktor przeżył i stwierdził, że uderzenie kuli przypominało w 1/10 cios młotem. Ostatecznie wynalazek nie wszedł do użytku.

Po drugiej stronie frontu, w armii niemieckiej także testowano zbroje ochronne. Zamówiono ich 500 tysięcy. Trafiały do snajperów, obserwatorów artyleryjskich oraz operatorów karabinów maszynowych. Niemiecki pancerz posiadał potężny napierśnik i płyty połączone rzemieniami, chroniące pas i uda.

Dziś szacuje się, że wprowadzenie kamizelek kuloodpornych tylko w 1918 roku ocalałoby 100 tysięcy ludzkich istnień. Większość żołnierzy nie ginęła od bezpośredniego trafienia pociskiem, tylko na skutek ranienia odłamkami. Łącznie w ciągu 4 lat poległo ponad 20 milionów żołnierzy. W Wielkiej Brytanii powstało nawet określenie „błogosławione wsie”. Oznaczało tak miejscowości, gdzie żaden z powołanych do wojska nie został zabity. Było ich zaledwie 50. We Francji była tylko jedna taka wieś – Thierville w Normandii. To świadczy o brutalności walk na froncie zachodnim.

(pw)

XX wiek

Z wojny do Ostrowitego

Wojny „produkowały” od zawsze najwięcej sierot. Nie inaczej było w 1920 roku, gdy Armia Czerwona parła w kierunku Warszawy. Dziećmi, które straciły rodziców, opiekowały się zakonnice.

Nas najbardziej interesowały siostry elżbietanki, które prowadziły trzy schroniska dla sierot. Jedno z nich mieściło się w Ostrowitem Golubskim. Sieroty wojenne pojawiły się tam w 1920 roku. Schronisko zajęło opuszczony budynek szkoły gospodarczej izby rolniczej. Do wsi trafiły dzieci, które dotychczas przebywały w placówce z Toruniu. Elżbietanki pozostawiły tam tylko stancję przejściową dla dzieci, które musiały dokończyć naukę szkolną.

Schronisko w Ostrowitem nosiło imię gen. Hallera. Przebywało tam ok. 50 dzieci. W większości były to dziewczęta z kresów. Życie w schronisku nie było proste. Siostry próbowały utrzymywać się własnym sumptem, np. hodując kury. Brakowało jednak mięsa, wędlin, węgla, obuwia i ubrań dla dzieci. Liczono na pomoc sponsorów, chociaż w tym trudnym czasie mogących pomóc było niewielu. W Ostrowitem posiłki mięsne jedzono tylko raz w tygodniu. Brakowało także mleka. Wybuch wojny spowodował czterokrotne podwyżki cen za węgiel. To dość podobna sytuacja do tej istniejącej obecnie.

Jak wygląda droga dziecka

(pw)

XIX wiek

Morderstwo przed weselem

Czasami piękne wydarzenia poprzedza tragedia. Tak było w przypadku ślubu w Ryńsku, który nigdy nie doszedł do skutku.

5 października 1886 roku w Ryńsku miał odbyć się ślub, do którego jednak nigdy nie doszło. Uczta weselna planowana była w domu miejscowego nauczyciela Podłacha, którego córka miała wyjść za nauczyciela Szewę z Przydwoża. Dzień przed ślubem Szewa miał dotrzeć do Ryńska, ale spóźnił się. Zaniepokojony przyszły teść wysłał posłańca do Przydwoża, ale ten dowiedział się tylko, że pan młody wyszedł z domu i dotąd nie wrócił.

Mieszkańcy wsi zaczęli snuć różne domysły. Część ludzi uważała, że pan młody w ostatniej chwili rozmyślił się. Dopiero po trzech dniach przypadkiem odkryto zwłoki Szewy. Natknęła się na nie krowa, pasąca się przy drodze z Kowalewa do Ryńska i gospodarz, który poszedł na łąkę ją przepalać. Mimo policyjnego śledztwa nigdy nie udało się wykryć sprawców morderstwa tuż przed weselem.

(pw)

Z USA, Kanady, Brazylii i Francji do Polski

XX WIEK ▶ Z okazji Święta Niepodległości przybliżamy historię formacji – Błękitnej Armii gen. Hallera. To między innymi jej żołnierze brali udział w styczniu 1920 roku w przyłączeniu Pomorza do Polski

Transport oddziałów armii gen. Józefa Hallera z Francji do Polski - czołg Renault FT-17

Tuż po wybuchu I wojny światowej koła polskie we Francji zwróciły się do rządu francuskiego o wyrażenie zgody na formowanie sił zbrojnych na terenie swojej drugiej ojczyzny. 21 sierpnia 1914 roku rząd Francji wyraził na to zgodę. Armia została zorganizowana na zasadzie zaciągu ochotniczego spośród Polaków służących w wojsku francuskim, polskich jeńców wojennych z armii państw centralnych, a także z polskiej emigracji z Francji, Stanów Zjednoczonych, Kanady i Brazylii. Kilku set Polaków, w większości członków Sokoła i Strzelca, stawiało się w punktach meldunkowych.

Pierwszą, 180-osobową, polską kompanię rekrucką skierowano 25 sierpnia do obozu szkoleniowego w Bajonnie. Po przeszkoleniu wcielono Polaków jako 2. kompanię do 1. Pułku Legii Cudzoziemskiej. W ciężkich walkach stan osobowy polskiej kompanii stop-

niał do kilkudziesięciu, ale postawa w walkach zyskała Polakom sławę i uznanie Francuzów. Sztandar Polaków, według projektu Xawerego Dunikowskiego, został udekorowany w 1918 roku Croix de Guerre. Z dalszych ochotników nie tworzone jednak czysto polskich oddziałów ze względu na sprzeciw Rosji – sojusznika Francji. Kierowano ich do jednostek francuskich.

Jeszcze przed powołaniem komitetu werbunkowego powstał komitet organizacyjny armii polskiej we Francji, w skład którego weszli Wacław Gąsiorowski, Jan Danysz, Antoni Szawklis, Bolesław Bronisławski, Bronisław Kozakiewicz, Bolesław Motz.

Do formowania polskich oddziałów we Francji powrócono po podpisaniu przez prezydenta Raymonda Poincarégo dekretu 4 czerwca 1917 roku. W miesiąc później w obozie Silé-le-Guillaume (region Loary)

powstały pierwsze polskie oddziały, a 8 stycznia 1918 roku utworzono dwubatalionowy 1. Pułk Strzelców Polskich. Główny trzon stanowili Polacy z USA, zgłaszający się na apel Ignacego Jana Paderewskiego oraz emigranci z Kanady i Francji. Później doszli Polacy z przebywających we Francji i ogarniętych fermentem rewolucji dywizji rosyjskich. Oficerami byli głównie Francuzi. W czerwcu odbyła się uroczystość wręczenia pułkom sztandarów ufundowanych przez miasta Paryż, Nancy, Verdun i Belfort.

Pierwszym dowódcą był Francuz, generał Louis Archinard. Na mocy porozumienia z rządem Francji Komitet Narodowy Polski uzyskał 28 września 1918 roku pełną kontrolę polityczną nad Armią. Wskutek porozumienia została ona uznana za „autonomiczną armię sojuszniczą walczącą pod wyłącznym polskim dowództ-

twem”. Francuskiego dowódcę 4 października 1918 zastąpił gen. Józef Haller.

Z jednostek polskich w końcowych walkach I wojny światowej uczestniczył tylko 1. Pułk Strzelców, od lipca w Szampanii, a od połowy października 1918 roku także 1. Dywizja Strzelców Polskich, która zajęła odcinek frontu w Wogezach.

Zakończenie działań wojennych na zachodzie przyspieszyło rozwój organizacyjny Armii. Przeszło istnieć wiele trudności związanych z rekrutacją i wcieleniem Polaków do Armii, zwłaszcza we Włoszech. Pozyskano tam około 25 tysięcy żołnierzy – byłych jeńców z armii austro-węgierskiej. Armia gen. Hallera organizowana była na bazie korpusów i dywizji, organizacyjnie odpowiadających armii francuskiej, wyposażonych i uzbrojonych sprzętem i uzbrojeniem demobilizowanych jednostek francuskich. Armia przyjęła błękitny kolor mundurów, stąd zwano ją „błękitną”. Armia Hallera była najlepiej wyszkoloną, uzbrojoną i wyposażoną częścią WP.

Po przedłużających się pertraktacjach z Anglią i Niemcami dotyczącymi przejazdu polskiej armii przez Gdańsk, 8 kwietnia 1919 roku gen. Foch wydał rozkaz dotyczący porządku wyjazdu armii do Polski. Przejazd oddziałów przez terytorium Rzeszy odbywał się bez broni, którą przewożono w oddzielnych zaplombowanych wagonach. Do każdego pociągu przydzielono 2 oficerów alianckich, którzy mieli

załatwiać kwestie sporne. Za I Korpusem wysłano też żywność na 8 dni dla 50.000 ludzi i 10.000 koni.

16 kwietnia pierwszym pociągiem odjechał gen. Haller z częścią sztabu, który przekroczył granicę polską w nocy z 19 na 20 kwietnia 1919 roku i jako pierwszy transport żołnierzy Armii stanął na ziemi polskiej. Józef Haller wysłał z Leszna Wielkopolskiego depeszę do Józefa Piłsudskiego informującą o tym fakcie.

W dniu 26 kwietnia 1919 roku przetransportowano te oddziały do Chełma. W maju 1919 roku wojska te zostały wysłane na front polsko-rosyjski i następnie wzięły udział w wielu walkach z Armią Czerwoną – głównie z konnicą gen. Siemiona Budionnego. Transport oddziałów Armii do ojczyzny trwał od kwietnia do czerwca 1919 roku. Armia liczyła wtedy około 70 tysięcy żołnierzy w pięciu dywizjach piechoty, dywizji szkolnej (instrukcyjnej), pułku czołgów i 7 eskadrach lotniczych. Przywiozła także dużą ilość sprzętu i uzbrojenia, co umożliwiło uzbrojenie powstających w kraju jednostek WP. Większość oficerów stanowili Francuzi, a od września 1919 roku zastępowani oficerami polskimi. Wielu oficerów francuskich pozostało w WP do końca 1920 roku. Armia wzięła także udział w wojnie polsko-ukraińskiej w Galicji Wschodniej i na Wołyniu, tworząc bazę Frontu Galicyjskiego.

**Opr. (Szyw),
fot. domena publiczna**

XIX wiek

Dwudniowy koniec roku

Koniec roku szkolnego ma formę utartą od lat. To apel, podczas którego nagradza się najlepszych uczniów. Przedstawimy jak wyglądał koniec roku szkolnego w 1828 roku w Szkole Wojewódzkiej Płockiej, do której chodziło wielu znamienitych młodych ludzi z powiatu lipnowskiego.

Zacznijmy od tego, że zakończenie roku szkolnego nazywano „popisem”. Zakończenie odbywało się pod koniec lipca. Zakończenie trwało aż

dwa dni. Pierwszego odbywała się część oficjalna i nagrodzenie najlepszych uczniów. Następnego dnia uczniowie spotykali się na mszy, a po

niej udawali się do szkoły, gdzie otrzymywali wytyczne dotyczące zachowania na wakacjach.

Z okazji zakończenia roku

szkolnego wydawano specjalną broszurę, w której wymieniano m.in. prymusów. Ich nazwiska trafiały także do „Księgi sławy”. To ciekawy pomysł, który mógłby powrócić do współczesnych szkół. W takiej księdze znalazł się m.in. Marcei Goćkowski z Żałego, Albin Krzyżanowski z Brudzenia, Tadeusz Rościszewski z Wierznicy czy Gustaw Zieliński z Chrostkowa.

Najlepsi uczniowie zostawiali swoje wypracowa-

nia i inne prace na pamiątkę w szkole. Odsiew szkolny był znacznie wyższy niż obecnie. Z 483 uczniów, którzy rozpoczęli naukę w roku szkolnym, do lipca dotrwało 422. Troje zmarło po chorobie, dwóch utopiło się, 11 poszło do wojska, dwaj wstąpili do zakonu, 9 przeniesiono dyscyplinarnie, 31 oddano rodzinie, ponieważ najprawdopodobniej nie radzili sobie z nauką.

(pw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości

Domy

Sprzedam dom w zabudowie szeregowej w Wąbrzeźnie. Tel. 506 141 913

Działki

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506 141 913

Sprzedam działki budowlane Gmina Wielgie Tel. 54 289 73 47

Działki/ Place

Posiadam do wynajęcia Plac manewrowy, przygotowany do szkolenia kierowców kategorii "B", w Rypinie, przy ul. Koszarowa 27, Tel. 607-568-972 - Właściciel, cena do uzgodnienia, zapraszam

Mieszkania

Sprzedam mieszkanie 3-pokojowe (61,2 m²), 2. piętro, os. „Marysiewska”, Wąbrzeźno, tel. 698 101 381

Rolnictwo

Inne

Sprzedam żyto i owies Tel. 883-678-823

Sprzedam śrutownik bak, silnik 5,5 kw Gmina Wielgie Tel. 54 289 73 47

Maszyny

Sprzedam śrutownik bak, silnik 5,5 kw Gmina Wielgie Tel. 54 289 73 47

Numer alarmowy

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuze 62
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitaro-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam
o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Mnożą błyskawicznie

GMINA RYPIN ➤ Obchodzenie Światowego Dnia Tabliczki Mnożenia stało się w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym już tradycją. W tym roku dzień ten trwał prawie miesiąc

Tegoroczny Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia wypadł 7 października, ale uczniowie starorypińskiej podstawówki zaczęli obchody już 28 września.

– Wzięli w nich udział uczniowie z klas IV-VIII. Zmagania zostały podzielone na etapy. Odbyły się trzy etapy online, w których udział brali wszyscy chętni oraz jeden etap pisemny w szkole dla obecnych tego dnia. Uczestnicy każdego z etapów online otrzymali plusy, najlepsi w klasie piątki, a najlepsi w szkole szóstk. Rywalizacja zakończyła się 24 października – wyjaśnia nauczyciel matematyki Maciej Kowalski, koordynator wydarzenia.

W pierwszym etapie najlepsze były: Natalia Pysiak i Maria Żyto-

wiecka, w drugim – Milena Kaszlewicz, w trzecim również Milena Kaszlewicz. Laureaci etapu szkolnego otrzymali koło ratunkowe do wykorzystania na lekcji matematyki oraz tytuł mistrza tabliczki mnożenia. Wśród czwartoklasistów zwycięzcami okazali się: Miłosz Błaszkiwicz, Pola Gurtowska i Tomasz Zadroga.

W piątej klasie najsprawniej mnożyli: Maja Błaszkiwicz, Wiktoria Myślak i Nikola Rosińska, w szóstej: Karolina Błaszkiwicz, Marcel Nowiński, Maria Żytowiecka, w siódmej Ksawery Łędziński, Kornelia Marchlewska i Anita Osińska, w ósmej – Milena Kaszlewicz, Paweł Kopczyński i Karol Podrzucki.

(jd), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

OBWIESZCZENIE

STAROSTY RYPIŃSKIEGO z dnia 07.11.2022r.

o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2022r., poz. 176) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2022r., poz. 2000)

z a w i a d a m i a m

że w dniu 04 listopada 2022 roku na wniosek Burmistrza Miasta Rypin z dnia 08 czerwca 2022 roku została wydana decyzja Starosty Rypińskiego nr 10/2022/ZRID o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt.: „Rozbudowa drogi gminnej nr 120674C ul. Zacisze”, obręb ewidencyjny 0001 Rypin, jednostka ewid. 041201_1 Rypin miasto.

- działka nr ewid. 536/17 – istniejący pas drogowy,
- działki nr ewid.: 535/1, 533/3, 1018/3, 534/11, (534/28, 534/29), 534/12, (534/30, 534/31), 534/14 (534/32, 534/33), 534/15 (534/34, 534/35), 534/7 (534/22, 534/23), 534/6 (534/20, 534/21), 534/4 (534/18, 534/19), 534/9 (534/24, 534/25), 534/10 (534/26, 534/27), 534/3 (534/16, 534/17), 532/1 (532/3, 532/4)

Jednocześnie informuję, że z treścią w/w decyzji strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38 w pokoju nr 107 w godzinach pracy urzędu.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rypinie, na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy, na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rypinie i Urzędu Gminy oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2022r., poz. 2000) zawiadomienie stron uważa się dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia tj: ukazania się obwieszczenia o wydanie w/w decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy za pośrednictwem Starosty Rypińskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Telefon: (54)280-39-18

WB.6740.1.8.2022

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Płatniku! Masz coraz mniej czasu

REGION ▶ Konto na PUE ZUS ma już 10,7 mln osób, w tym 89 proc. osób prowadzących własną działalność i przeszło 87 proc. właścicieli małych firm, którzy zatrudniają do 5 osób. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przypomina, że do 30 grudnia br., PUE powinni mieć założone wszyscy płatnicy

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, działalność gospodarczą prowadzi niemal 135 tys. płatników składek. Do tej pory 10 proc. z nich nie

ma jeszcze założonego profilu na PUE ZUS. Coraz mniej czasu zostało na jego założenie.

– Od nowego roku wszyscy płatnicy składek, nawet ci

którzy opłacają składkę tylko za siebie, muszą mieć aktywny profil na PUE ZUS. Jeżeli nie założą go do 30 grudnia, to do końca stycznia ZUS zrobi to za nich. W tym celu płatnik będzie musiał przekazać do ZUS swój adres elektroniczny – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

PUE ZUS to bardzo wygodne narzędzie dla naszych przedsiębiorców, dlatego nie warto czekać z jego założeniem do ostatniej chwili. Profil PUE ZUS daje przedsiębiorcom wiele możliwości pozwala nie tylko na przysyłanie elektronicznych dokumentów do ZUS, ale też

na odbieranie korespondencji z ZUS.

– Przedsiębiorcy mogą tą drogą składać wnioski do ZUS i korzystać z bezpłatnej aplikacji ePłatnik przeznaczonej do obsługi dokumentów ubezpieczeniowych. Mogą też kontrolować stan swoich rozliczeń z ZUS, samodzielnie tworzyć elektroniczne dokumenty z danymi z ZUS i przekazywać je do innych instytucji (np. banku lub urzędu). Pracodawca z profilem PUE ma również stały dostęp do informacji na temat zwolnień lekarskich swoich pracowników – dodaje rzeczniczka.

Założenie profilu na PUE trwa kilka minut. Wystarczy wejść na stronę zus.pl i kliknąć

przycisk [Zarejestruj w PUE]. – Następnie wybieramy sposób rejestracji i potwierdzamy swoją tożsamość. Można to zrobić m.in. przez profil zaufany, bankowość elektroniczną, w trakcie e-wizyty czy osobiście w ZUS – wyjaśnia Krystyna Michałek.

Płatnicy, którzy chcą zapoznać się z funkcjonalnością PUE ZUS, mogą skorzystać z bezpłatnych szkoleń on-line organizowanych przez Zakład, a także eksperckich dyżurów telefonicznych. Informacje o szkoleniach i dyżurach telefonicznych dostępne są na stronie internetowej zus.pl, w zakładce Szkolenia i Wydarzenia.

(red), fot. ZUS

OGŁOSZENIE

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2022r., poz. 176 z późn. zm.) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2022r., poz. 2000)

z a w i a d a m i a m

że w dniu 10 listopada 2022 roku na wniosek Zarządu Powiatu w Rypinie z dnia 05.10.2022 roku została wydana decyzja Starosty Rypińskiego nr 11/2022/ZRID o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt.: „Rozbudowa drogi powiatowej nr 2210C Cetki – Balin polegająca na budowie odcinka chodnika i zatoki autobusowej w m. Borzymin”

Działki objęte inwestycją:

obręb ewidencyjny 0002 Borzymin, jednostka ewid. 041204_2 Rypin gmina.

- działki nr ewid. 103/1 – istniejący pas drogowy,
- działki nr ewid. 91/1 (91/3, 91/4), 92/1 (92/3, 92/4),

Jednocześnie informuję, że z treścią w/w decyzji strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38 w pokoju nr 105 w godzinach pracy urzędu.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rypinie, na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy w Rypinie, na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rypinie i Urzędu Gminy w Rypinie oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2022r., poz. 2000) zawiadomienie stron uważa się dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia tj: ukazania się obwieszczenia o wydaniu w/w decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy za pośrednictwem Starosty Rypińskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Telefon: (54)280-39-18

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

Region

Należy się każdemu z 500 plus

Ostatni długi weekend był dobrym momentem na wyjazd z dzieckiem do urokliwych miejsc w kraju czy też do skorzystania z pobliskich atrakcji turystycznych. Była to też okazja, by zapłacić bonem turystycznym za wypoczynek z dziećmi. Pamiętajmy, że płacić nim można jeszcze do końca marca 2023 r.

Płatności bonami turystycznymi przyjmuje ponad 28 tys. podmiotów turystycznych w Polsce. Rodzice mogą zapłacić bonem na przykład za pobyt w hotelu, pensjonacie czy gospodarstwie agroturystycznym. Opłacać nim także jednodniową wycieczkę bez noclegu pod warunkiem, że w ramach wycieczki jej organizator turystyczny oferuje co najmniej dwie różne usługi.

– Mogą to być np. przejazd autokarem i zwiedzanie muzeum, rejs statkiem, zajęcia rekreacyjne, a także wiele innych aktywności turystycznych i sportowych. Bon może być wykorzystany na opłacenie zimowiska, albo wyjazdu w ramach tzw. zielonej szkoły – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego do tej pory aktywowali prawie 197 tys. bonów turystycznych. Za wy-

poczynek swoich dzieci przy ich pomocy wydali niemal 149 mln zł. W naszym regionie na aktywację czeka jeszcze 28,7 tys. bonów. Do wykorzystania, choćby częściowego w bonach pozostało ponad 40 mln zł. W całym kraju rodzice uruchomili do tej pory około 3,7 mln bonów. Płatności nimi przekroczyły kwotę 2,8 mld zł.

Bon turystyczny to 500 zł na jedno dziecko, a w przypadku dziecka z niepełnosprawnością 1000 zł. Przysługuje rodzicom, którzy mieli prawo do świadczenia wychowawczego 500 + w momencie wejścia w życie przepisów o bonie, a także jeśli nabyli do niego prawo między 19 lipca 2020 r. a 31 grudnia 2021 r.

Bonem można płacić wielokrotnie, aż do wykorzystania przyznanego limitu. Przyznany jest w formie elektronicznej. Ma unikalny 16-cyfrowy numer i jest dostępny na Platformie Usług Elektronicznych ZUS.

(red)

Szkole przybyły 3 pracownice

GMINA RYPIN ▶ Laboratoria Przyszłości to przedsięwzięcie realizowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Korzyść z udziału w nim odniosła Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie

W założeniu ma to być sposób na „stworzenie nowoczesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań”. Celem programu jest wsparcie wszystkich szkół podstawowych w budowaniu naukowych, technologicznych, inżynieryjnych, artystycznych i matematycznych

kompetencji uczniów.

„W ramach Laboratoriów Przyszłości organy prowadzące szkoły otrzymają od państwa wsparcie finansowe warte ponad miliard złotych, dzięki któremu miliony polskich uczniów będą mogły uczyć się poprzez eksperymentowanie i zdobywać w ten sposób praktyczne umiejętności. Wsparcie będzie przekazane w całości z góry, bez konieczno-

ści wniesienia wkładu własnego” – informuje MEiN.

Jedną ze placówek w naszym powiecie, które wyposażyla pracownice ze środków otrzymanych z programu jest Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie.

– Dzięki tej inwestycji w edukację powstało w naszej szkole miejsce, które otwiera drzwi do nowych doświadczeń,

promuje nowoczesne formy kształcenia, rozbudza wyobraźnię oraz zainteresowanie dzieci i młodzieży dyscyplinami naukowymi o największym potencjale rozwojowym. W ramach Laboratoriów Przyszłości powstały trzy pracownice: robótki ręczne, małe AGD oraz warsztat robotyki i audio-wideo. Dzięki nowemu wyposażeniu uczniowie będą mogli poszerzać swoje za-

interesowania, rozwijać talenty i umiejętności z zakresu nauk przyrodniczych, robotyki, technologii i inżynierii – podkreśla Małgorzata Cyta, dyrektorka SP w Borzyminie.

Na wyposażenie trzech pracowni szkoła otrzymała dofinansowanie w wysokości 60 tys. złotych.

(jd), fot. nadesłane

Wszystko dzięki patriotom

GMINA BRZUZE 11 listopada 1918 roku Niemcy podpisały zawieszenie broni kończące I wojnę światową. Tego samego dnia Rada Regencyjna Królestwa Polskiego przekazała Józefowi Piłsudskiemu naczelne dowództwo podległych jej wojsk polskich. Po 123. latach nieobecności na mapach politycznych Europy Polska odzyskała niepodległość

Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Ostrowie rozpoczęła msza święta w intencji ojczyzny odprawiona w kościele św. Stanisława Kostki. Złożono również kwiaty pod tablicą upamiętniającą Antoniego Borzewskiego, bohatera wojny polsko-bolszewickiej, po czym uczestnicy wydarzenia przeszli w oprawie pocztów sztandarowych miejscowych OSP do Domu Kultury Osada, w którym dalej celebrowano 104. rocznicę jednego z najważniejszych dla naszej tożsamości świąt.

– To dzięki patriotom, również tym pochodzącym z naszej

gminy, z naszych miejscowości spełnił się sen pokoleń – w 1918 r. odrodziło się państwo polskie. Wielu zapłaciło za wolność ojczyzny najwyższą cenę, przelewając krew i oddając życie. Inni, tu na miejscu, strzelili polskości podejmując powstańcze zrywy, albo po prostu chronili i uprawiali polską ziemię i rozwijali przemysł. Wspominając minione dzieje powinniśmy pamiętać, że 104 lata Niepodległej to nie tylko czasy szczęśliwe, ale również lata trudnych doświadczeń, a nawet zagrożeń dla dalszego istnienia narodu w okresie II wojny światowej, kiedy mordowano patrio-

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

tów, polską inteligencję, również księży i nauczycieli z naszej gminy. Musimy wymagać wiele od siebie, pracować i uczyć się, rozpoznawać współczesne pułapki i niebezpieczeństwa. I pamiętać. Pamiętać wiecznie o tych, którzy oddali życie za wolną Polskę – powiedział wójt Jan Koprowski.

Manifestowanie patriotyzmu jest częścią naszej kultury, pamięta o tym również najmłodsze pokolenie. Dali temu wyraz uczniowie Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Ostrowie, którzy wraz ze swoją nauczycielką języka polskiego Moniką Stalmirską przy-

gotowali program artystyczny uświetniający obchody Święta Niepodległości. Mówili wiersze naszych poetów, w krótkich scenkach przybliżali atmosferę tamtego odległego czasu. Ze sceny padły pytania skierowane do wszystkich zgromadzonych:

– Czy wszyscy rozumiemy jaki dziś spoczywa na nas obowiązek wobec ojczyzny? Czy każdy z nas troszczy się o piękno mowy ojczystej, czy zachowujemy polskie tradycje i symbole, czy pielęgnujemy polską kulturę? – zastanawiała się narratorka.

– Nad odpowiedzią na te

pytania każdy powinien głębiej się zastanowić – uważa Monika Stalmirska, autorka powyższych słów.

Piątoklasiści opowiedzieli w dużym skrócie jak wygląda dzisiejszy świat młodego człowieka, w którym często pojawia się agresja, wirtualny świat gier i Internetu, popadanie w nałogi i brak czasu ze strony dorosłych.

Występ uczniów ze szkoły w Ostrowie zakończył taniec ósmoklasistów do utworu Waldemara Kazaneckiego z filmu „Noce i dnie”.

Tekst i fot. (jd)

Piłka nożna

Kolejna porażka Lecha Rypin w czwartej lidze

Siódma porażka w czternastym rozegranym meczu oznacza, że rypinianie przegrywają co drugi mecz w IV lidze. Niestety z tego powodu bliżej im do strefy spadkowej niż choćby do środka tabeli. W ostatniej kolejce poległ ze Startem Pruszc.

Już w 2. minucie spotkania Kowalski zbyt lekko uderzył prosto w bramkarza Startu. Zaraz po tym odpowiedzieli gospodarze i ich zawodnik uderzył niecelnie. W 6. minucie gracz miejscowych głową uderzył obok słupka. W ciągu dwóch minut Lech miał sześć rzutów różnych, ale gol nie padł. W 12. minucie Dormowicz uderzył minimalnie obok słupka. W 19. minucie z wolnego przystawił Kowalski, piłka zmierzała w okienko, ale golkeeper Startu popisał się ładną obroną. Minutę później Trędewicz z woleja uderzył obok sponienia słupka z poprzeczką. W 39. minucie Dormowicz po asyście Kowalskiego strzelił na 0:1. Tuż

przed przerwą Trędewicz huknął z ponad 20 metrów, ale obrońca bramkarza rywali. Do przerwy Lech prowadził.

Na początku drugiej połowy Banasiak uderzył głową, a piłka trafiła w poprzeczkę! W 54. minucie niestety padł gol na 1:1. W 64. minucie po strzale gracza Startu piłka przeleciała nad bramką Lecha. W 76. minucie Trędewicz nie wykorzystał idealnej okazji na gola. Trzy minuty później Banasiak z wolnego uderzył niecelnie. Nieskuteczność się zemściła. W 81. minucie po faulu Cheliaka w polu karnym sędzia podyktował jedenastkę i było 2:1. W końcówce Start kontrolował wynik i punkty

zostali w Pruszc.

Lech z 17 punktami jest dopiero dwunasty w tabeli. W najbliższej kolejce czeka rypinian bardzo trudne zadanie, bo zmierzą się na wyjeździe z wiceliderem rozgrywek, ekipą Włocławii. Relacja w kolejnym CRY.

Start Pruszc – Lech Rypin 2:1 (0:1)

Gol dla Lecha: Dormowicz 39'

Skład: Cheliak – Krajewski, Oręadowski, Dąbrowski, Baranowski, Zieliński (Kłótkowski), Banasiak, Rozpierski (Małkowski), Dormowicz, M. Trędewicz, Kowalski (Łapkiewicz).

(ak), fot. archiwum

